

naukovo-metodichniy zbirnik /Red. kol. N.Sofiy, I.Ermakov ta In. – K.: Kontekst, 2000. – 336 s.

4. Mamaychuk I.I., Ilina M. N. Pomoshch psihologa rebenku s zaderzhkoy psihicheskogo razvitiya. Nauchno-prakticheskoe rukovodstvo / I.I. Mamaychuk, M. N. Ilina. – SPb.: Rech, 2006. – 352 s.

5. Mironova S. P. Osnovi korektsiynoyi pedagogiki: navch: posib. / S. P. Mironova, O. V. Gavrilov, M. P. Matveeva. – Kam'yanets-Podilskiy: Kam'yanets-Podilskiy natsionalniy univrsitet Imeni Ivana Ogiienka, 2010 – 264 s.

6. Sinev V.N. Korrektsionno-vospitatelnaya napravlennost uchebno-vospitatelnogo protsessa vspomogatelnoy shkoly // Vvedenie v istoriyu oligofrenopedagogiki / Pod. Red. A.I. Kapustina. – Donetsk: TOV "Libid", 1996 – S. 10-20.

K.O. Ostrovska. Peculiarities of skills training activity formation of younger schoolboys with mental retardation. *The analysis of educational preparedness of younger pupils with mental retardation and their healthy peers is comparative in the paper. Author is studied 70 children aged six, among which 35 healthy children 1-2 grade school I-II cent and 35 children with mental retardation boarding school at Lviv city for children with severe speech disorders. In the process of the study we used the following methods: method "Graphic dictation" (by D. El'konin) to determine the level of self-children; Methods of "House" (by N.I. Hutkina) to determine the ability to copy figures; technique "beads" to determine the level of auditory perception younger pupils; technique "Drawing on the points" (by A.L. Wenger) to determine the level of self-control; test "Vocabulary" to determine the vocabulary of children with different levels of development; technique "Pattern" (by L. Tsehanskoyi) to determine the level of formation of skills training activities.*

Results of the study showed that by all indicators, such as: self-control, self-regulation, vocabulary, ability to copy pictures, auditory perception, formation of skills training activities the children with CRA are inferior according to their healthy peers. The correlation between the results of psychological study and measurement of EEG of children with CRA found less than their healthy peers, between hemispheric and intra hemispheric relations based on analysis of EEG and correlations between the studied psychological parameters that indicates deflection the brain, which leads to delays in their development.

Key words: children with CRA, Mental, educational activities encephalogram.

Отримано: 24.03.2015 р.

УДК 159.942.4

С.В. Отчич

ХАРАКТЕР ЛЮБОВНИХ СТОСУНКІВ У ГЕНДЕРНОМУ АСПЕКТІ

С.В. Отчич. *Характер любовних стосунків у гендерному аспекті. Дослідження присвячено феномену любові, а також характеру любовних стосунків у гендерному аспекті. У результаті дослідження виявлено, що*

такі любовні стосунки, як ерос та агапе, характерні для всіх, незалежно від гендерних ознак, тоді як людус більшості взагалі не властивий; прагма характерна для андрогінних та фемінних жінок, а сторге й манія – для фемінних й андрогінних жінок, а також для андрогінних чоловіків. Більшості маскулітних ітдивітлів властиві такі любовні стосунки, як ерос та агапе; для більшості андрогінних ітдивітлів характерні ерос, агапе, сторге, манія, значні показники прагми; більшості фемінних ітдивітлів властиві ерос, агапе, прагма, сторге, значні показники манії.

Ключові слова: любов, ерос, людус, прагма, сторге, манія, агапе, гендер, маскулітність, фемінність, андрогінність.

С.В. Отчич. Характер любовных отношений в гендерном аспекте. Исследование посвящено феномену любви, а также характеру любовных отношений в гендерном аспекте. В результате исследования выявлено, что такие любовные отношения, как эрос и агапе, характерны для всех независимо от гендерных признаков, тогда как людус для большинства вообще не характерен; прагма характерна для андрогинных и феминных женщин; а сторге и манья – для феминных и андрогинных женщин, а также андрогинных мужчин. Для большинства маскулинтных итдивітлів характерны такие любовные отношения, как эрос и агапе; для большинства андрогинных итдивітлів характерны эрос, агапе, сторге, манья, значительные показатели прагмы; для большинства феминных итдивітлів характерны эрос, агапе, прагма, сторге, значительные показатели маньи.

Ключевые слова: любовь, эрос, людус, прагма, сторге, манья, агапе, гендер, маскулинтность, феминность, андрогинность.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство, переживаючи наслідки глобалізації, урбанізації, емансипації жінок, всесвітнього поширення масової культури та втрати традиційних і моральних цінностей, стоїть перед вибором подальшого шляху розвитку. Тема любові, яка ніколи не втрачала своєї актуальності, тепер набуває особливого значення [1].

Найчастіше, коли йдеться про любов, мають на увазі любов між чоловіком і жінкою. При цьому не менш важливі й інші ситуації любові: любов до себе, любов материнська й батьківська, брата й сестри, любов до справи, до своєї країни, любов до Бога. Та й любов між чоловіком і жінкою теж буває дуже різна: закоханість і зріла любов, любов-пристрасть і любов-звичка, любов споживча і любов, яка дає [4].

Одним з вічних феноменів людських стосунків, які виступають як потужний психотерапевтичний засіб, є любов. Феномен любові властивий тільки людині й розуміється як первинно духовний процес, заснований на глибоких переживаннях (свідомих і несвідомих).

У всі часи люди говорили про любов, закликали до любові, прагнули любові, але чим відрізняється любов від інших почуттів та емоцій, так до кінця й не розкрили.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тему любові вивчали різні психологічні школи:

- психодинамічний напрямок (З. Фрейд, К.Г. Юнг, А. Адлер, К. Хорні, Е. Еріксон, Е. Фромм, Е. Берн);
- гештальтпсихологія (І. Польштер, М. Польштер, Дж. Рейноутер);
- біхевіоризм та необіхевіоризм (Б.Ф. Скінер, С. Дак, Дж. Харві, Дж. Флойд, М. Кларк, Дж. Міллс, С. Каслер);
- когнітивна психологія (С. Шехтер, Е. Волтер, Д. Даттон, А. Арон, Д. Лі, Л. Кемерон-Бендлер);
- гуманістична психологія (А.Г. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл);
- біологізаторський напрямок (Дольник, Лейбович);
- соціально-психологічний напрямок (Т. Кемпер, З. Рубін, В.І. Муштейн, Е. Уолстер, Б. Уолстер, Р. Дж. Стенберг, Р. Мей).

Класифікацією видів любові займалися такі зарубіжні науковці, як Е. Хатфільд, Р. Мей, Е. Фромм, Т. Кемпер, С. Уотс та П. Стеннер, Дж.А. Лі, Р. Дж. Стернберг, а також вітчизняні психологи Л.Я. Гозман, А. Афанасьєв, В.І. М'ясищев, М.Т. Кузнецов, В.Ф. Прісняков, Л.М. Пріснякова та інші.

Найвідоміша систематизація типів любові належить канадському психологу й соціологу Джону Алану Лі. Він описав шість типів любові, позначивши їх грецькими термінами, які частково залежать від темпераменту людини, хоча також мають значення й рівень її духовної зрілості та виховання. Потрібно враховувати, що чистих видів любові (як і чистих видів темпераменту) не буває, як не буває середньої за всіма ознаками людини, й найчастіше любов буває змішаною: до основи одного типу любові можуть додаватися ознаки інших типів. Так само, як не буває однакових особистостей, не буває й однакової любові в різних особистостей.

Шість типів любові – це досить різні почуття, схожі лише зовні. Якщо агапе, сторге й прагма – це любов за всіма ознаками, то інші типи – манія, людус та ерос – це почуття подібні до любові, недоброякісні закоханості, що, згідно Дж.А. Лі, в гострій формі стають психічними хворобами, яких можна позбутися лише з допомогою фахівців.

Агапе зосереджена на "ти", сповнена альтруїзму й обожнювання, вона терпляча й повна незгасимої прихильності. Агапе заснована на традиційному християнському погляді, згідно якого любов нічого не вимагає, вона добра, терпляча й постійна. Для закоханих не існує побуту, їм подобається звичайний хід домашніх справ, звичка не гасить їхніх почуттів. Вони відчують задоволення, знаючи близького, передбачаючи, як він відгукнеться на їхні вчинки. Вони глибоко довіряють одне одному й не бояться невірності [7].

Сторге – це любов, що схожа на батьківську ніжність, розуміння; це любов-опіка, заступництво, обожнювання "без лихоманки, без сум'яття й нерозсудливості, мирна й чарівна прихильність" (Прудон). Вона розвивається поступово: не як "стрілою вразило", а як повільне розцвітання

бутона, проростання коренів у глибину. Сторге – міцний та стійкий тип любові, яка витримає всі випробування. Така любов може знести навіть довгу розлуку, яку перенесла відома любов Пенелопи до Одиссея – древній прообраз сторге [7].

Прагма – врівноважена, в певному сенсі "практична" любов. Прагма – це не лише тип любові, а й спосіб її здобуття: той, хто любить, підбирає партнера, виходячи з добре продуманих вимог до нього. Коли відповідного кандидата нарешті знайдено й досягнуто взаєморозуміння, прагматичне кохання розвивається в сильніше й глибше почуття. Справжній прагмік не може любити того, хто не гідний любові. Він до дрібниць бачить усю цінність або нецінність людини. Любов для нього – справа як голови, так і серця, й він свідомо керує своїм почуттям. Він безкорисливо ставиться до свого любого: допомагає йому розкрити себе, робить добро, полегшує життя, залишається відданим йому у випробуваннях. Прагма має перевагу перед іншими любовними почуттями: з часом вона стає лише теплішою, більш душевною, бажанішою. Прагма зовсім не "нижче", а повноцінне, природне для людини почуття, що дає позитивні емоції, здоров'я й потомство [7].

Манія – бурхливе й всепоглинальне почуття. Воно асоціюється з божевіллям і сум'яттям. Закоханий постійно охоплений прагненням "вимагати знаків любові від коханого". У цьому стані екстатичні сплески чергуються з поринанням у відчай. Це схоже на "американські гірки": круті й запаморочливі підйоми та спуски ведуть до раптового й стрімкого закінчення [7].

Людус – різновид почуття любові, який нагадує флірт. За цією схемою коханці легко втягуються в гру і, як правило, не вимагають одне від одного якихось серйозних зобов'язань. У людини може бути кілька партнерів, що дає можливість вибирати й дозволяє уникнути залежності від когось одного. У людусі сексу відводиться роль швидше цікавої гри, хобі, ніж глибоко інтимного почуття [7].

Ерос – це почуття, що засноване на фізичному потязі й відповідно проявляється в сильному чуттєвому, сексуальному тяжінні. Дж.А. Лі вважає, що "еротична любов" схожа на іскру: легко спалахує й одразу ж гасне. Вона рідко приводить до глибоких і міцних стосунків [7].

Дж.А. Лі вважає, що для жінок характерніші сторге, прагма та манія, а чоловікам більш властивий ерос і особливо людус [7].

У любовних переживаннях спостерігається статеві специфіка. Наприклад, усупереч поширеним стереотипам, чоловіки в цілому характеризуються більшим рівнем романтизму, ніж жінки, легше й швидше закохуються, більшою мірою поділяють романтичні уявлення про кохання (Walster, Walster, 1978; Dion, Dion, 1985; Peplau, Gordon, 1985). Те, що жінки не мають переваги в романтизації любовних стосунків, встановлено й у дослідженні Пеллегріні (Pellegriny, 1978). Бажання закохатися є для

чоловіків більш сильною основою для стосунків, ніж для жінок (Hill et al., 1976). Опитування (Dion, Dion, 1985; Peplau, Gordon, 1985) показали, що чоловіки більш залюблivi, ніж жінки. На відміну від чоловіків, жінки більш схильні фокусувати увагу на інтимній довірливості стосунків і на необхідності піклуватися про партнера. Чоловіків же більше цікавить ігровий і фізичний бік взаємин [3].

Протягом останніх тисячоліть єдино правильним вважався біологічно детермінований підхід, що в основі соціально-психологічних відмінностей між чоловіками й жінками лежить їх статева конституція. Лише в 60-70-х рр. XX століття на Заході в різних сферах наукового знання активно стала заявляти про себе гендерна проблематика.

Гендерні стереотипи – це схематизовані, узагальнені образи маскулінності й фемінності [8]. На думку Рябової Т.Б. [6], найбільш коректними є визначення Унгер Р.К.: "Гендерні стереотипи – це соціально сконструйовані категорії "маскулінність" і "фемінність", які підтверджуються різною поведінкою залежно від статі, різним розподілом чоловіків і жінок усередині соціальних ролей і статусів та які підтримуються психологічними потребами людини поводитись у соціально бажаній манері й відчувати свою цілісність, несуперечливість" [9].

Маскулінність – нормативні уявлення про соматичні, психічні й поведінкові властивості, характерні для чоловіків. Фемінність – нормативні уявлення про соматичні, психічні й поведінкові властивості, характерні для жінок. Андрогінія – поєднання в індивіді маскулінних і фемінних рис [5].

Згідно С. Бем, зміст маскулінної статевої ролі складають як особистісні прояви індивідуалізму (самостійність, незалежність, самодостатність, індивідуалізм, честолубство), так і прояв індивідуалістичної позиції у стосунках із широким колом людей (відстоювання своїх переконань, уміння самоствердитися, наполегливість, здатність відкрито висловлювати свої погляди, потреба змагатися). У зміст маскулінної статевої ролі входять також характеристики активного, домінантного та інструментального типу поведінки (схильність до заняття спортом, аналітичність, здатність керувати, готовність ризикувати, легкість у прийнятті рішень, домінування, агресивність). Маскулінність відбиває активну, вольову рольову позицію, націлену на досягнення успіху в макросоціальному середовищі [5].

Основною відмінною рисою фемінної статевої ролі є залежність від заступницьких відносин оточення. Зміст фемінної статевої ролі складають характеристики, необхідні для встановлення й підтримки близьких міжособистісних стосунків: вірність, прагнення втішити, м'якість у висловлюваннях, ніжність, довірливість, делікатність у словах і діях. До характеристик фемінної статевої ролі також належать колективістські й експресивні характеристики поведінки та особистості, які передбачають високий рівень емпатії (поступливість, здатність

співчувати, сприйнятливості до потреб інших, чуйність). Фемінність виражає пасивну, залежну рольову позицію, націлену на досягнення успіху в стосунках у неформальному мікросоціальному середовищі [5].

Фемінізація чоловіків і маскулінізація жінок стають невід'ємними рисами сучасного суспільства, тому для виявлення певних психологічних особливостей індивіда, які впливають на характер любовних стосунків, нами було проведено емпіричне дослідження.

Об'єкт дослідження: любовні стосунки.

Предмет дослідження: характер любовних стосунків у гендерному аспекті.

Гіпотеза дослідження: характер любовних стосунків індивідів знаходиться в певному зв'язку з їхніми гендерними (маскуліністю, фемінністю, андрогінністю) ознаками.

Мета дослідження: виявити характер любовних стосунків залежно від гендерних ознак.

Виклад основного матеріалу. Базою емпіричного дослідження став вищий навчальний заклад міста Дніпропетровська державної форми власності – Національна металургійна академія України (НМетАУ). У дослідженні взяли участь студенти 4-го курсу факультету комп'ютерних систем, енергетики та автоматизації НМетАУ. Загалом у дослідженні взяло участь 120 осіб різної статі (90 чоловіків та 30 жінок).

Для виявлення характеру любовних стосунків залежно від гендерних ознак ми в нашому дослідженні спиралися на наступні методики: "Анкета статевих ролей" (С. Бем) [5], "Тест на характер любовних стосунків" (К. Хендрік, С. Хендрік) [2].

Для диференціації досліджуваної групи за гендерними ознаками (маскуліність, фемінність, андрогінність) ми використали "Анкету статевих ролей" (автор С. Бем).

Узагальнені дані про учасників емпіричного дослідження за статевими та гендерними ознаками представимо в формі таблиці (табл. 1).

Таблиця 1

Учасники емпіричного дослідження за статевими та гендерними ознаками

Гендер/Стать	Чоловіки	Жінки	Всього за гендером
Маскулінні	54	3	57
Фемінні	-	6	6
Андрогінні	36	21	57
Усього за статтю	90	30	120

Значні показники андрогінності в чоловіків (40%) свідчать про загальну тенденцію в українському суспільстві до фемінізації чоловіків, а

значні показники андрогінності в жінок (70%) свідчать про загальну тенденцію до маскулінізації жінок.

Після виявлення їхніх гендерних ознак учасники дослідження були нами виділені в п'ять груп (рис. 1).

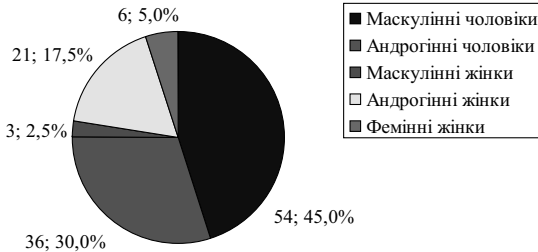

Рис. 1. Групи учасників емпіричного дослідження за гендерними ознаками

Для виявлення характеру любовних стосунків учасників дослідження ми використали "Тест на характер любовних стосунків" (автори К. Хендрік, С. Хендрік).

Узагальнені дані про характер любовних стосунків учасників дослідження за статевими й гендерними ознаками представимо в формі таблиці (табл. 2).

Таблиця 2

Характер любовних стосунків учасників емпіричного дослідження за статевими та гендерними ознаками

Характер любовних стосунків	Ч (м)	Ч (а)	Ж (м)	Ж (а)	Ж (ф)
Ерос	54 (100%)	36 (100%)	3 (100%)	21 (100%)	6 (100%)
Людус	6 (11%)	-	1 (33%)	-	-
Прагма	-	9 (25%)	1 (33%)	15 (71%)	4 (66%)
Сторге	-	21 (58%)	1 (33%)	12 (57%)	4 (66%)
Манія	-	19 (52%)	-	11 (52%)	3 (50%)
Агапе	54 (100%)	36 (100%)	3 (100%)	21 (100%)	6 (100%)

Виявивши характер любовних стосунків учасників емпіричного дослідження, ми стверджуємо, що ерос та агапе характерні для всіх, не-

залежно від гендерних ознак. Це свідчить про те, що учасникам дослідження в стосунках властиві пристрасть та самопожертва як базові елементи любовних стосунків.

Стосунки типу "людус" для більшості не характерні, за винятком кількох маскулінних чоловіків (11%) та маскулінних жінок (33%). Це свідчить про прямий, хоч і не сильний, зв'язок між маскулінністю індивіда та характером стосунків типу "людус".

Стосунки типу "прагма" характерні для більшості андрогінних (71%) та фемінних жінок (66%). Маскулінним чоловікам абсолютно не властиві стосунки типу "прагма", але такі стосунки частково властиві андрогінним чоловікам (25%). Це свідчить про прямий зв'язок між фемінністю індивіда та характером стосунків типу "прагма".

Стосунки типу "сторге" характерні для більшості фемінних (66%) та андрогінних (57%) жінок, а також для більшості андрогінних чоловіків (58%). Маскулінним чоловікам не властиві стосунки типу "сторге", як і більшості маскулінних жінок (33%). Це свідчить про прямий зв'язок між фемінністю й андрогінністю індивіда та характером стосунків типу "сторге".

Стосунки типу "манія" характерні для половини андрогінних (52%) та фемінних (50%) жінок, а також для більшості андрогінних чоловіків (52%), але не властиві маскулінним чоловікам та маскулінним жінкам. Це свідчить про прямий зв'язок між фемінністю та андрогінністю індивіда та характером стосунків типу "манія".

Представимо результати дослідження як схему (рис. 2).

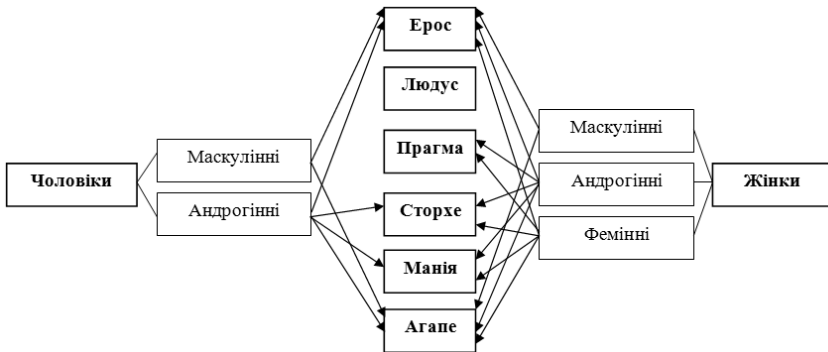

Рис. 2. Характер любовних стосунків учасників емпіричного дослідження за статевими та гендерними ознаками

Узагальнені дані про характер любовних стосунків учасників дослідження за гендерними ознаками представимо в формі таблиці (табл. 3).

Характер любовних стосунків учасників емпіричного дослідження за гендерними ознаками

Характер любовних стосунків	Маскулінні	Андрогінні	Фемінні
Ерос	57 (100%)	57(100%)	6 (100%)
Людус	7 (12%)	-	-
Прагма	1 (2%)	24 (42%)	4 (66%)
Сторге	1 (2%)	33 (58%)	4 (66%)
Манія	-	30 (52%)	3 (50%)
Агапе	57 (100%)	57 (100%)	6 (100%)

Як видно з табл. 3, більшості маскулінних індивідів властиві ерос (100%) та агапе (100%).

Більшості андрогінних індивідів властиві ерос (100%), агапе (100%), сторге (58%), манія (52%), значні показники прагми (42%).

Більшості фемінних індивідів властиві ерос (100%), агапе (100%), прагма (66%), сторге (66%), значні показники манії (50%).

Представимо результати дослідження як схему (рис. 3).

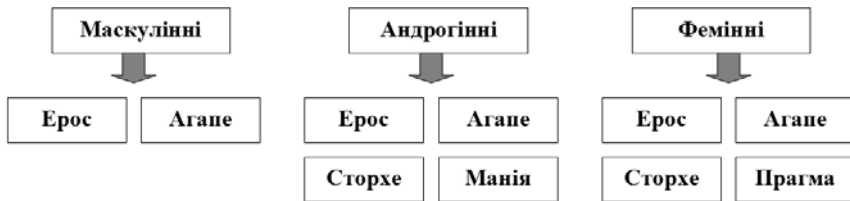

Рис. 3. Характер любовних стосунків учасників емпіричного дослідження за гендерними ознаками

Поданий характер любовних стосунків у сучасному суспільстві може мати деякі трансформації, але метою нашого дослідження було виявлення не трансформацій, а характеру.

Характер любовних стосунків пояснюється також віковими особливостями учасників емпіричного дослідження (20-21 рік) та різницею статевих уявлень про кохання. У чоловіків переважає пріоритет тілесного над духовним, а в жінок – духовного над тілесним. Також варто зауважити, що в жінок характер любовних стосунків більш різноманітний, ніж у чоловіків.

Висновки. Таким чином, гіпотезу нашого дослідження про зв'язок характеру любовних стосунків індивідів з його гендерними ознаками підтверджено, а саме: такі любовні стосунки, як ерос та агапе, характерні для всіх, незалежно від гендерних ознак, тоді як людус більшості взагалі

не властивий; прагма характерна для андрогінних та фемінних жінок, а сторге й манія – для фемінних й андрогінних жінок, а також для андрогінних чоловіків. Більшості маскуліних індивідів властиві такі любовні стосунки, як ерос та агапе. Для більшості андрогінних індивідів характерні ерос, агапе, сторге, манія, значні показники прагми. Більшості фемінних індивідів властиві ерос, агапе, прагма, сторге, значні показники манії.

Перспективи подальших досліджень. Отримання нових уявлень про особливості характеру любовних стосунків залежно від вікових та гендерних ознак на інших вибірках.

Список використаних джерел

1. Вислоцкая М. Искусство любви (двадцать лет спустя) / пер. с польского / М. Вислоцкая. – М. : Советский спорт, 1990. – 320 с., ил.
2. Дженда Л. Любовь & секс: тесты / пер. с англ. В.Г. Панова / Л. Дженда. – М. : АСТ ; Астрель, 2006. – 283 с.
3. Ильин Е.П. Психология любви / Е.П. Ильин. – СПб. : Питер, 2013. – 560 с.
4. Ильин Е.П. Эмоции и чувства / Е.П. Ильин. – СПб. : Питер, 2001. – 752 с.
5. Козлов В.В. Гендерная психология / В.В. Козлов, Н.А. Шухова. – М. : Речь, 2010. – 272 с.
6. Рябова Т.Б. Стереотипы и стереотипизация как проблема гендерных исследований / Т.Б. Рябова // Личность. Культура. Общество. – Т. V. – Вып. 1-2 (15-16). – 2003. – С. 120-139.
7. Солотина Т.В. Психология любви, или какого цвета ваша личность? / Т.В. Солотина. – СПб. : Питер, 2012. – 192 с.
8. Renzetti, K. Women, men and society / K. Renzetti, D. Curran. – Boston, 1999. – P. 292.
9. Unger, R.K. Towards a redefinition of sex and gender / R.K. Unger // Am. Psychol. – 1979. – Vol. 34. – P. 1085-1094.

Spisok vikoristanih dzherel

1. Vyslockaja M. Yskusstvo ljubvy (dvadcat' let spustja) / per. s pol's'kogo / M. Vyslockaja. – M. : Sovetskyj sport, 1990. – 320 s., yl.
2. Dzhenda L. Ljubov' & seks: testy / per. s angl. V.G. Panova / L. Dzhenda. – M. : AST ; Astrel', 2006. – 283 s.
3. Yl'yn E.P. Psyhologyja ljubvy / E.P. Yl'yn. – SPb. : Pyter, 2013. – 560 s.
4. Yl'yn E.P. Emocyy y chuvstva / E.P. Yl'yn. – SPb. : Pyter, 2001. – 752 s.

5. Kozlov V.V. Gendernaja psihologija / V.V. Kozlov, N.A. Shuhova. – M. : Rech', 2010. – 272 c.

6. Rjabova T.B. Stereotypy y stereotypyzacija kak problema gendernyh yssledovanyj / T.B. Rjabova // Lychnost'. Kul'tura. Obshestvo. – T.V. – Vyp. 1-2 (15-16). – 2003. – S. 120-139.

7. Solotyna T.V. Psihologija ljubvy, yly kakogo cveta vasha lychnost'? / T.V. Solotyna. – SPb. : Pyter, 2012. – 192 s.

8. Renzetti, K. Women, men and society / K. Renzetti, D. Curran. – Boston, 1999. – P. 292.

9. Unger, R.K. Towards a redefinition of sex and gender / R.K. Unger // Am. Psychol. – 1979. – Vol. 34. – R. 1085-1094.

S.V. Otchych. Character of love relationship in gender aspect. *Modern society affected by globalization, urbanization, women emancipation, worldwide mass culture spreading and the loss of traditional and moral values, faces the choice of the future path of development. The subject of love that never lost its relevance is now of crucial importance.*

The best known systematization of love styles belongs to canadian psychologist and sociologist John Alan Lee. He described six styles of love: Eros, Ludus, Pragma, Storge, Mania, Agape.

The feminization of men and masculinization of women are the integral features of modern society, therefore, to identify certain psychological characteristics of an individual that influence the character of love relationships, an empirical study was undertaken.

The basis of the empirical study was the higher educational institution of state ownership in Dnepropetrovsk: National Metallurgical Academy of Ukraine. The study involved the students of 4th year of faculty of computer systems, energy and automation. Overall, 120 persons of different sexes (90 men and 30 women) participated the study.

To identify the character of love relationships based on gender, we focused in our study on these techniques: "Sex Roles Inventory" (author: S. Bem) and "Love attitudes scale" (authors: C. Hendrick and S. Hendrick).

The results of the empirical study are as follows: love relationships like Eros and Agape are characteristic to all, regardless of gender, while Ludus are not typical at all; Pragma are typical to androgynous and feminine women; Storge are typical to feminine and androgynous women and androgynous men as well; Mania are typical to feminine and androgynous women and androgynous men as well.

To most masculine individuals Eros and Agape love relationships are inherent. To most androgynous individuals Eros, Agape, Storge, Mania, and significant features of Pragma are inherent. To most feminine individuals Eros, Agape, Pragma, Storge and significant features of Mania are inherent.

Key words: love, Eros, Ludus, Pragma, Storge, Mania, Agape, gender, masculinity, femininity, androgyny.

Отримано: 22.03.2015 р.